

MONTEYNE, Lode, novellist, romancier, essayist en toneelcriticus (Antwerpen 21 juni 1886 - Antwerpen 12 november 1959).

Deze onderwijzer (1905) en geaggregeerd leraar middelbaar onderwijs (1907) heeft een loopbaan opgebouwd in het stedelijk onderwijs te Antwerpen. Na een debuut als novellist en romanschrijver in beheerst-naturalistische trant, debuteerde hij in 1914 in het weekblad Carolus (Antwerpen) als toneelcriticus. In 1915 richtte hij samen met L. Baelkermans, A. Delen en K. van Oyen het weekblad Het Tooneel op om de werkloze zettters van De Nieuwe Gazet te behoeden voor deportatie naar Duitsland; van 1923 tot '40 leidde hij het blad als hoofdredacteur. Van 1938 tot '52 doceerde hij de geschiedenis van het drama en het theater aan het Conservatorium te Antwerpen. Van 1934 tot '40 was hij redacteur van het tijdschrift De Vlaamsche

Gids, van 1933 tot '42 literair medewerker aan De Nieuwe Gazet en De Dag. Monteyne maakte ook deel uit van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde (1936 als briefwisselend, 1938 als gewoon lid). In 1942-'43 was hij directeur van de Koninklijke Nederlandse Schouwburg te Antwerpen.

Monteyne heeft getracht de theaterkritiek in Vlaanderen te ontdoen van haar impressionistische en lokaal-megalomane inslag. Onpartijdig oordelend, bleef hij tevens enigszins bovenpartijdig op afstand, zodat de vernieuwingsbeweging in het drama na 1918 tegen zijn esthetische voorkeur in gebeurde, terwijl de dramatische degelijkheid die hij voorstond eigenlijk ophield met Ibsen en diens geestverwanten. Zijn onschatbare verdienste voor de Vlaamse cultuur bestaat erin dat hij metterdaad heeft bewezen dat het drama en het theater geschikt zijn voor grondige beschouwing en dat ze beide een andere benaderingswijze en beoordelingsmethode vragen dan de letterkunde.

WERKEN: Studies: *Lode Baekelmans* (1912); *Charles de Coster. De Mensch en de Kunstenaar* (1917); *Maurits Sabbe en zijn Werk* (1920); *Bretoensch Nationalisme en Bretoensche Literatuur* (1920); *De Sabbe's* (1934); - Theaterstudies: *Kritische bijdragen over tooneel* (1926); *De tooneelcrisis in Vlaanderen* (1926); *Het Vlaamsch tooneel, inzonderheid in de XIXe eeuw* (met M. Sabbe en H. Coopman Thzn., 1927); *Koorn en Kaf. Vlaamsche tooneelkroniek* (1928); *Spiegel van het Modern Tooneel in Vlaanderen* (1929); *Dr. J.O. De Gruyter als bestuurder van den Koninklijken Nederlandschen Schouwburg te Antwerpen*, in *Dr. Jan Oskar de Gruyter (1885-1929)* (1934, p. 156-242); *Een eeuw Vlaamsch Tooneelleven* (1936); *Wendingen in de moderne Tooneel-kunst* (1937); *Over den huidige toestand van ons Vlaamsch tooneelweven* (1937); *Stroomingen, Gestalten en Spelen in het naoorlogsche Vlaamsche tooneelleven* (1938); *Uit het Vlaamsch Tooneelleven te Antwerpen (XIXe en begin XXe eeuw)* (1941); *De Koninklijke Nederlandsche Schouwburg van Antwerpen* (1914); *Drama en Tooneel door de tijden heen* (1949).

CARLOS TINDEMANS